

Møre og Romsdal Redaktørforening
Møre og Romsdal Avisforening
Postboks 2100
6402 Molde

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
E-post: postmottak@kud.dep.no

Dato: 15. april 11

NOU 2010: 14 Lett å komme til orde, vanskelig å bli hørt - en moderne mediestøtte

I tilknytning til at ovennevnte utredning er sendt ut på høring, ønsker Møre og Romsdal Redaktørforening og Møre og Romsdal Avisforening å gi til kjenne noen synspunkter, selv om vi formelt ikke er blant de som har mottatt departementets høringsbrev datert 17.01.2011.

Vi vil begrense oss til det som framstår som tre kjernespørsmål for oss i lokale medier; fritak for merverdiavgift på papiraviser, moms på elektronisk innhold og opprettholdelse og økning av produksjonstilskuddet.

Fritak for merverdiavgift

Vi har satt umåtelig stor pris på at våre politiske myndigheter har gitt momsfrigjøring for aviser helt siden momssystemet ble innført. Vi antar dette skyldes at politikerne har hatt et klart mål om at dette skal styrke debatt og meningsdannelse i opinionen.

Etter vår oppfatning har fritaket i vesentlig grad bidratt til at Norge har flere aviser enn noe annet land og at vi ligger i verdenstoppen når det gjelder avislesing.

Vi er overbevist om at dette har styrket demokratiet generelt - og lokaldemokratiet spesielt. Vi er alvorlig redd for at et eventuelt bortfall av nullsatsen på papiravisene er et risikoprojekt. Dette spesielt i en tid der avisopplaget de siste åra har vært svakt synkende og bransjen står overfor store utfordringer, ikke minst i forhold til den digitale framtid.

Selv en lav momssats vil etter vår oppfatning lett kunne gi utilsiktede og uønskede virkninger. Vi ser i alle fall en åpenbar fare for at opplagsfallet vil eskalere. Dette fordi det er all grunn til å regne med at en slik ny kostnad ikke kan bæres av mediene selv, men i tilfelle må hentes inn igjen hos kjøperne.

Vi minner ellers om at norske mediehus i større grad enn hva som synes å være tilfelle i utlandet, har greid å opprettholde tunge, journalistiske miljøer. Norske undersøkelser viser at en solid overvekt av nyhetsproduksjonen skjer med basis i disse miljøene.

Slik vi ser det er det fare for at denne kvalitetsjournalistikken kan bli skadelidende ved innføring av eventuell moms. Verken leserne eller mediene vil være tjent med en utarming av disse miljøene.

Vi har heller ingen sterk tro på at dette kan kompenseres av en ordning som innebærer hel eller delvis tilbakeføring av innkrevd moms som omfordeles mellom mediebedriftene.

Vi ber derfor om at fritaket for merverdiavgift opprettholdes.

Lavmoms på elektronisk innhold

Ovenfor har vi gitt til kjenne at nyheter, debatt og kommentarer i papiravisene bør være fritatt for merverdiavgift ut fra den betydning dette har for demokratiet.

Det er et prinsipielt syn som vi også vil forfekte i forhold til distribusjon på elektroniske plattformer.

I norske mediehus har det lenge vært arbeidet for en overgang fra analoge til digitale medieplattformer. Det er satset betydelig på å flytte og utvikle kvalitetsjournalistikken til disse nye plattformene.

Men vi har ennå langt igjen, og den store mengden gratis innhold i den digitale medieverdenen gjør det ekstra utfordrende å finansiere digital kvalitetsjournalistikk og nyhetsproduksjon.

I denne situasjon opplever vi det meningsløst og leserne det totalt ubegripelig at nyheter i digital publisering skal belastes med moms mens de samme nyheter på papir er fritatt. Dette gjelder i særlig grad når det er snakk om likt eller tilnærmet likt produkt som distribueres elektronisk.

Mot dette bakteppe er det vår klare oppfatning - og oppfordring - at staten viderefører nullmomsprinsippet uavhengig av publiseringsplattform.

Produksjonstilskuddet

Vi er av den oppfatning at ordningen med produksjonstilskudd til avisene har bidratt vesentlig til det avismangfold vi i dag finner i vårt land. Det samme gjelder i forhold til det vi ovenfor har anført om tunge, journalistiske miljøer som leverer kvalitetsjournalistikk og står for den alt overveiende del av norsk nyhetsproduksjon.

Støtten har så visst ikke hindret avisdød i Norge, men den har utvilsomt bidratt til å opprettholde og løfte fram flere stemmer i det offentlige ordskifte og således styrket demokratiet.

Sett i dette perspektiv hadde vi helst sett at produksjonstilskuddet ble oppjustert slik at tidligere års etterslep ble hentet inn igjen og ordningens kraft og styrke ble gjenerobret.

I bransjen er det ellers en omforent holdning at ordningen har vært målrettet, treffsikker og ikke minst viktig for å opprettholde mangfold og kvalitet.

Når utvalget har påpekt at fordelingskriteriene bør endres og gjøres uavhengig av publiseringsteknologi, er det et syn vi ikke har vansker med å støtte. Dermed vil vi også sikre at ordningen ikke hindrer overgang til nye publiseringsplattformer men tvert imot stimulere til dette.

Vi konkluderer derfor med at ordningen med produksjonstilskudd ikke bare bør opprettholdes men også styrkes gjennom økte bevilgninger.

For Møre og Romsdal Redaktørforening

Hallstein Vemøy

For Møre og Romsdal Avisforening

Gunhild Sjøvik Frøystad